

4. Петраковська О. В. Завдання та інформаційні джерела як складові організаційно-інформаційної моделі аналізу кредитних операцій банку. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації, 2016. С. 75-84.

УДК 336.7

Малишко Є.О.,

к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту

ХНЕУ ім. С.Кузнеця

Михайлішина О. М.

студентка,

ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

У сучасному світі фінансових послуг ефективно управління кредитним портфелем є ключовим аспектом для банків та інших фінансових установ, адже його якість безпосередньо впливає на фінансову стабільність і прибутковість. Так, останнім часом спостерігається збільшення обсягів кредитних операцій, що спричинює необхідність у здійсненні прогнозування динаміки якості кредитного портфеля банку. Основною метою управління кредитним портфелем є досягнення максимальної прибутковості при прийнятному рівні ризику. Саме прибутковість кредитного портфеля банку залежить від його обсягів та структури, а також від рівня відсоткових ставок за наданими кредитами.

Якість кредитного портфеля має вплив на ризикованість і стабільність банку, відповідно тому кредитна діяльність підлягає контролю наглядових органів. Оцінка та контроль рівня кредитного ризику є найголовнішим завданням керівництва банку при формуванні кредитного портфеля.

Головною метою банківської діяльності є попередження ризикованості, тобто оптимальне управління, що забезпечує уникнення втрати банком свої

фінансових ресурсів при здійсненні деяких фінансових операціях. Так, дослідженнями щодо вдосконалення функціонування банківської системи та процесами управління кредитним портфелем висвітлені у працях багатьох вітчизняних учених. Проте, прогнозування якості кредитного портфеля є недостатньо висвітлено, що зумовило актуальність теми дослідження.

Метою дослідження є прогнозування фінансових показників якості кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк» на основі аналізу часового ряду даних. Емпіричну базу дослідження склали офіційні звіти АТ КБ «Приватбанк» за останні 10 років (2014 - 2023 рр.), що дозволило отримати детальну інформацію про структуру кредитного портфеля (табл.1).

Таблиця 1

Фінансові показники діяльності АТ КБ «Приватбанк», млн.грн

Роки	Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	Частка проблемних або знецінених кредитів
2014	180 714	541
2015	217 689	28 375
2016	227 924	184 341
2017	237 181	241 796
2018	291 936	244 419
2019	296 043	238 981
2020	232 772	178 972
2021	242 568	174 551
2022	250 496	178 561
2023	274 917	180 487

Джерело: фінансові звіти АТ КБ «Приватбанк» за 2014-2023 рр.[2].

Вдалося побудувати експоненційний тренд за показником загальна сума виданих кредитів та авансів клієнтам АТ КБ «Приватбанк» протягом 2014-2023 рр., який дозволив оцінити загальний обсяг виданих кредитів. Аналіз змін у кредитному портфелі за 10 періодів дав змогу виявити тенденції зростання або зменшення попиту на кредити, а також виявити сезонні коливання, що представлено на рис. 1.

Якість побудованого тренду при оцінці загальної суми кредитів та авансів клієнтам показав, що оптимальною моделлю для прогнозування є степенева функція. Це підтверджується значенням коефіцієнта апроксимації R^2 , яке становить 0,579. Хоча цей показник не є надто високим, він вказує на певну залежність між часом і сумою кредитів.

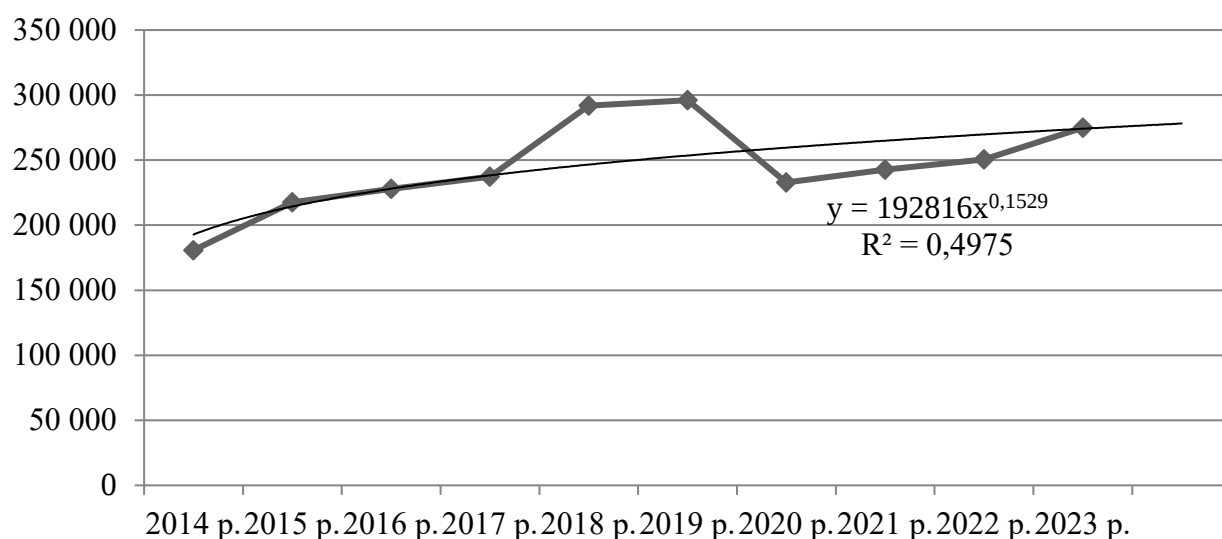

Рис. 1. Поліноміальний тренд виданих кредитів та авансів клієнтам в АТ КБ «Приватбанк» за 2014-2023 рр., млн. грн.

Аналогічно побудовано експоненційний тренд за часткою проблемних або знецінених кредитів АТ КБ «Приватбанк» протягом 2014-2023 рр., що дало змогу оцінити ризики, пов'язані з непогашенням кредитів. Аналіз зміни частки проблемних кредитів дозволив виявити тенденції щодо фінансової стабільності кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк».

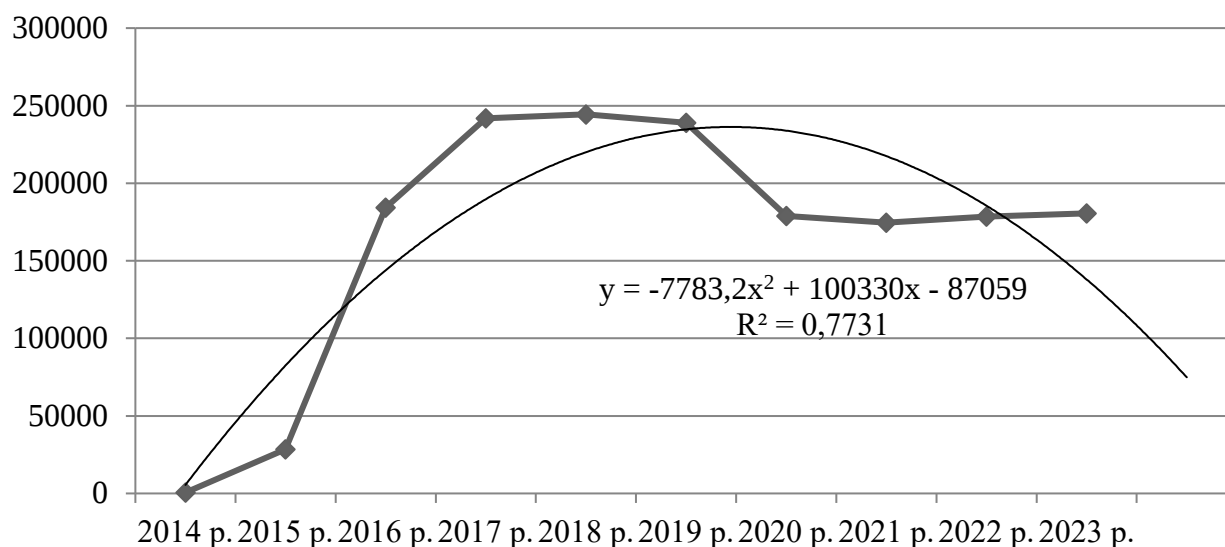

Рис. 2. Поліноміальний тренд частки проблемних або знецінених кредитів АТ КБ «Приватбанк» за 2014-2023 рр., млн. грн.

Якість побудованого тренду щодо частки проблемних або знецінених кредитів є високою, оскільки коефіцієнт детермінації становить 0,7731, що свідчить про більш точну відповідність даних моделі. Це вказує на наявність чіткішої залежності між часом і часткою знецінених кредитів, що істотно впливає на результативності показників діяльності банку.

Таким чином, отримані результати дають підстави стверджувати, що побудовані моделі можна застосувати для подальшої оптимізації якості кредитного портфеля банку. Результати роботи можуть стати основою для розробки рекомендацій щодо управління кредитним ризиком і покращення фінансової стійкості установи. У цілому, результати прогнозування демонструють важливість аналізу фінансових показників для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у банківській сфері. Подальші перспективи розвитку моделей полягають у пошуку змін щодо сьогодення, які могли б виявляти динаміку змін якості кредитного портфелю банку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк» : веб-сайт. URL: <https://privatbank.ua/> (дата звернення: 20.10.2024).
2. Річна звітність АТ КБ «ПриватБанк». URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 20.10.2023)